

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Zákon o krajinnom plánovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/126>

Materiál v pripomienkovom konaní do 23.06.2022

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom životného prostredia SR na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2021

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Návrh zákona má za cieľ zvýšiť a zlepšiť ochranu krajiny, zabezpečiť činnosti smerujúce k zvyšovaniu kvality, k obnove a tvorbe krajiny, vytvoriť účinný nástroj integrovaného manažmentu krajiny na zabezpečenie udržateľného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie. Návrh zákona, spolu s nadväzujúcimi metodickými dokumentmi a mapovými podkladmi, bude dôležitým odborným podkladom pre územnoplánovacia dokumentácia a následné schvaľovacie procesy pre povoľovanie stavieb a činností.

Postoj RÚZ k materiálu

Návrh zákona má za cieľ zvýšiť a zlepšiť ochranu krajiny, zabezpečiť činnosti smerujúce k zvyšovaniu kvality, k obnove a tvorbe krajiny, vytvoriť účinný nástroj integrovaného manažmentu krajiny na zabezpečenie udržateľného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Všeobecná zásadná pripomienka k materiálu ako celku

Návrh zákona o krajinnom plánovaní v navrhovanom znení je v rozpore s vládou deklarovanou snahou zjednodušiť a zrýchliť územné plánovanie. Vo veľkej miere je návrh duplicitný s novoprijatým zákonom o územnom plánovaní. Návrh zákona zároveň svojou štruktúrou vychádza z návrhu zákona o územnom plánovaní z minulého volebného obdobia. Z uvedených dôvodov by vhodnejším riešením bolo implementovanie potrebných úprav do novoprijatého zákona o územnom plánovaní č. 200/2020 Z.z. (resp. do štruktúry ďalších, už existujúcich materiálov), kde by potreby krajinneho plánovania mohli byť v plnej miere reflektované bez generovania duplicitných procesom ako aj bez potreby následných úprav územných plánov na základe krajinnych plánov (prípadne konfliktov pri ich neupravení).

V návrhu zákona taktiež považujeme za nesyntémovo zvolený model obstarávateľov krajinnych plánov, ktorý ide proti zaužívanému modelu rešpektujúcemu originálnu kompetenciu miestnej a regionálnej samosprávy. V zmysle návrhu zákona by orgánmi krajinneho plánovania boli ministerstvom a okresnými úradmi, pričom krajinne plány by stanovovali záväzný súbor limitov a obmedzení, ktoré by boli záväzné aj pre územné plány. Tým by bola priamo obmedzená kompetencia samosprávy v oblasti územného plánovania. Zásah do kompetencií územných samospráv by bol zásadný aj z dôvodu že krajinne plány pokrývajú tak nezastavané, ako aj urbanizované územie.

Navrhovaný zákon nie je výsledkom pracovnej komisie na prípravu daného zákona a vo viacerých častiach zákona vykazuje absenciu dostatočných odborných znalostí pre výkon krajinneho plánovania, resp. odborné nedostatky a vážne nepresnosti. Táto pripomienka sa týka nielen vlastného materiálu ale aj sprievodných navrhovaných vyhlášok.

Navrhujeme, aby v ďalších krokoch predkladaného návrhu zákona boli pozvaní odborníci z oblasti krajinneho plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (SEA)

Opätovne žiadame, aby bola z návrhu zákona o krajinnom plánovaní vyňatá požiadavka o strategickom environmentálnom hodnotení krajinnych plánov. SEA na krajinne plány nevyplýva nie je vyžadovaná súčasťou legislatívou keďže krajinne plány nevytvárajú rámec pre EIA konkrétnych činností.

Opätovne zdôrazňujeme, že odborne spôsobilé osoby pre vypracovanie dokumentácie krajinneho plánovania musia mať príslušné vzdelanie 2. stupňa len v odboroch s prírodovedným, ekologicko-environmentálnym, lesníckym, poľnohospodárskym, alebo krajinárskym zameraním. Je viac ako potrebné, aby dokumentáciu krajinneho plánovania vypracovávali absolventi študijných odborov, ktorí sú na tento výkon pripravení a majú relevantné vzdelanie.

S prihliadnutím na vyššie uvedené výhrady a nasledovné pripomienky navrhujeme zákon zásadne prepracovať.

2. Zásadná pripomienka k čl. I. k § 2

Do uvedeného ustanovenia žiadame doplniť pojem „zainteresovaná strana“. Navrhujeme, aby zainteresovanou stranou boli právnické a fyzické osoby, ktorých vlastnícke alebo iné práva k pozemkom, vrátane susedných pozemkov, môžu byť krajinným plánom priamo dotknuté a boli súčasťou spracovania návrhu krajinneho plánu. Obdobný princíp sa uplatňuje v územnom konaní, v konaní o využívaní územia, stavebnom konaní a v iných konaniach podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

Odôvodnenie:

Podľa § 14 ods. 2 návrhu zákona o krajinnom plánovaní orgán krajinneho plánovania v rámci obstarávania dokumentácie krajinneho plánovania v spolupráci so spracovateľom vytvorí v procese spracovania krajinneho plánu podmienky na účasť iných strán, ktoré sú zainteresované na definovaní a realizovaní krajinnych koncepcií.

Máme za to, že pri krajinnych plánoch regiónov a miestnych krajinnych plánoch by mali byť už súčasťou spracovania dokumentácie aj konzultácie s fyzickými a právnickými osobami, ktorých vlastnícke práva alebo iné práva k pozemkom, vrátane susedných pozemkov, mohli byť návrhom dokumentácie krajinneho plánovania dotknuté. Právo uplatniť pripomienky k návrhu dokumentácie krajinneho plánovania je podľa návrhu zákona možné v procese posudzovania strategických dokumentov (SEA) podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zaangažovanie zainteresovanej strany už v procese spracovania dokumentácie krajinneho plánovania by mohlo viesť k eliminácii pripomienok a zrýchleniu/zefektívneniu procesu SEA.

3. Zásadná pripomienka k čl. I. k § 3, odsek 4

Odsek (4) a) navrhujeme preformulovať nasledovne:

a) zosúladiť priestorových požiadaviek hospodárskych a iných činností človeka s krajinno-ekologickými podmienkami, najmä s krajinnou štruktúrou. Krajinná štruktúra predstavuje pre plánovacie činnosti územné podmienky.

4. Zásadná pripomienka k čl. I. k § 4 ods. 1

Na konci navrhujeme doplniť novú poslednú vetu v znení: „Pri prijímaní dokumentácie krajinneho plánovania sa prihliada na ekonomické náklady v porovnaní s prínosom, ktorý sa má krajinným plánovaním dosiahnuť.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme aby sa pri prijímaní dokumentácie krajinneho plánovania resp. jej časti, prihliadalo aj na ekonomické náklady v porovnaní s cieľom, ktorý sa má krajinným plánovaním dosiahnuť. Ako sa uvádza aj v stanovisku Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov, zapracovanie podmienok krajinneho plánovania ako napr. hodnotenie ekologickej únosnosti krajiny, návrhy opatrení na klimatické zmeny, opatrenia na zadržiavanie vody v území atď., rozšíri nároky na povolenie realizácie podnikateľských zámerov. Nakoľko má byť dokumentácia krajinneho plánovania záväzným podkladom, okrem iného, pre obstaranie územnoplánovacej dokumentácie ako aj jej zmien a doplnkov, pre vypracovanie všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav, pre povoľovanie stavieb, ak obec nemá územný plán obce a pre povoľovanie ďalších činností považujeme za nevyhnutné aby boli zohľadnené ekonomické náklady, nakoľko vyššie uvedené dokumenty majú nemalý vplyv na náklady podnikateľských subjektov, ktoré budú musieť vynaložiť pri realizácii podnikateľských zámerov. Zároveň zastávame názor, že je nevyhnutné aby sa pri prijímaní dokumentácie krajinneho plánovania postupovalo v súlade so záväzkami vlády obsiahnutými v programovom vyhlásení vlády, a to najmä so záväzkom aby sa hospodársko-politické rozhodnutia prijímali na základe faktov a dát tzv. evidence based policy, ako aj so záväzkom, že vláda bude vytvárať priaznivé podmienky pre podnikanie, podnikateľské prostredie s jednoduchými zákonmi a nízkym administratívnym, finančným a regulačným zaťažením. Na základe vyššie uvedeného považujeme za nevyhnutné aby predkladateľ pri prijímaní

dokumentácie krajinneho plánovania bral do úvahy a riadne vyčíslil administratívne, finančné a regulačné zaťaženie podnikateľských subjektov.

5. Zásadná pripomienka k čl. I., §4, odsek 2

Odsek (2) b) navrhujeme preformulovať nasledovne:

b) priemet záujmov ochrany a cieľov prírody a krajiny stanovený v dokumentácii ochrany prírody a krajiny

6. Zásadná pripomienka k čl. I. k § 4 ods. 2, písm. c)

Nad slová „podľa osobitných predpisov“ navrhujeme doplniť odkaz a konkretizovať o aké osobitné predpisy sa v danom prípade jedná.

Odôvodnenie:

Dovoľujeme upozorniť predkladateľa, že právna úprava má byť jasná, vecná a zrozumiteľná. Podľa nášho názoru, je žiaduce uviesť konkrétne právne predpisy na ktoré daný predpis odkazuje, nakoľko v opačnom prípade by právna úprava vykazovala rozpor s § 3 ods. 2 a § 4 ods. 4 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, v zmysle ktorých právny predpis musí byť terminologicky správny, presný a všeobecne zrozumiteľný a zároveň sa má použiť odkaz na ustanovenie právneho predpisu, ktoré sa do právneho predpisu preberá.

7. Zásadná pripomienka k čl. I. k § 4 ods. 3

Návrh zákona zavádza do praxe 3 nové dokumenty :

- ☒ Krajinný plán Slovenska,
- ☒ krajinný plán regiónu,
- ☒ miestny krajinný plán.

Podľa § 4 ods. 3 návrhu zákona základným obsahom a výsledkom dokumentácie krajinneho plánovania je súbor zásad, opatrení, limitov a návrhov optimálneho využívania krajiny, ktorý sa následne využíva ako záväzný podklad

- a) pre obstaranie územnoplánovacej dokumentácie,
- b) pre obstaranie zmien a doplnkov územnoplánovacej dokumentácie,
- c) pre vypracovanie všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav,) programov starostlivosti o les,
- d) pre strategické materiály, koncepcie, programy a plány s možným priamym vplyvom na krajinu,
- e) pre povoľovanie stavieb, ak obec nemá územný plán obce,
- f) pre povoľovanie ďalších činností.

Otázkou je výklad slovného spojenia "záväzný podklad". Ak už krajinný plán určí limity a návrhy optimálneho využívania krajiny, čo s nimi bude „môcť“ urobiť spracovateľ územnoplánovacej dokumentácie. Môže ich zmeniť, ak áno ako? Ak nie tak sa stráca zmysel územnoplánovacej činnosti.

Žiadane vypustiť z § 4 ods. 3 slovo „záväzný“. Vo vzťahu k záväznosti dokumentácie krajinneho plánovania pri povoľovaní stavieb je otázne, či je vôbec možné nejakú stavbu povoliť napr. v biokoridore, keďže zákon neupravuje možnosť udelenia takéhoto povolenia. Upozorňujeme, že prostredníctvom dokumentácia krajinneho plánovania sa rozširujú obmedzenia vo vzťahu k vlastníkom bez možnosti náhrady.

8. Zásadná pripomienka k čl. I., §4, odsek 3

Odsek (3) c) navrhujeme preformulovať nasledovne:

(3) pre vypracovanie všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav,) programov starostlivosti o les a vodných plánov

9. Zásadná pripomienka k čl. I., k § 4 ods. 3 písm. e)

Dokumentácia krajinneho plánovania má byť záväzným podkladom pre povoľovanie stavieb, ak obec nemá územný plán obce. Nie je jasné ktorá dokumentácia? Tá ktorá bude práve vypracovaná a schválená? Postačuje mierka

Krajinného plány Slovenska alebo krajinného plánu regiónu na povoľovanie stavieb? Navrhujeme v §4 ods. 3 písm. e) doplniť na konci nasledovný text „ a má spracovaný miestny krajinný plán“.

10. Zásadná pripomienka k čl. I., k § 4 ods. 3 písm. f)

Dokumentácia krajinného plánovania má byť záväzným podkladom pre povoľovanie činnosti . Dané ustanovenie navrhujeme preformulovať a jednoznačne vymedziť prípady (aspoň demonštratívne), v ktorých má byť dokumentácia krajinného plánovania záväzným podkladom.

Znenie predmetného ustanovenia najmä v súvislosti so slovným spojením „ďalších činností“ považujeme za vágne, neurčité a ponechávajúce v zásade ničím neohraničenú možnosť výkladu. Právna úprava má byť jasná, vecná a zrozumiteľná, pričom pri jej aplikácii by mali mať dotknuté subjekty právnu istotu, ktorá je nevyhnutnou súčasťou princípu právneho štátu.

Opäť nie je jasné ktorá dokumentácia a nie je ani jasné akej činnosti. Vzhľadom k neurčitosti uvedeného ustanovenia, ako aj vzhľadom k textu ustanovenia § 11 písm. e) návrhu zákona sa takto koncipované ustanovenie stane nástrojom, ktorý bude zneužívaný v prípadoch, keď pri nesúhlasu kohokoľvek s akoukoľvek činnosťou bude jej povolenie napadané ako nezákonné, keďže v povoľovacom konaní bude absentovať vyjadrenie dotknutého orgánu. Uvedené ustanovenie žiadame vypustiť bez náhrady.

11. Zásadná pripomienka k čl. I., k § 4 ods. 5

V rámci daného ustanovenia žiadame aby nedochádzalo k duplicite posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Odôvodnenie:

Podľa § 4 ods. 5 je dokumentácia krajinného plánovania strategickým dokumentom, ktorý podlieha posúdeniu vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie. Podľa nášho názoru navrhovanou právnou úpravou dôjde k duplicite posudzovania vplyvov podľa zákona č. 24/2006 Z. z., keďže napríklad aj územnoplánovacia dokumentácia, ktorá použije ako záväzný podklad už posúdenú dokumentáciu krajinného plánovania podlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie. Vnímame ako kľúčové, aby takejto duplicite nedochádzalo a aby sa procesy čo najviac zefektívnili.

12. Zásadná pripomienka k čl. I., §4, odsek 5

Navrhujeme vypustiť odsek (5) a všetky následné súvisiace ustanovenia so SEA krajinného plánu z návrhu zákona. Krajinný plán nevytvára rámec pre budúce projekty resp. činnosti podliehajúce posudzovaniu vplyvov na životné prostredie. To je jednoducho neznalosť obsahu krajinného plánu. Krajinný plán nie je výkonným nástrojom v území !!!!!!!

13. Zásadná pripomienka k čl. I., k § 5 ods. 4

Navrhujeme aby bol Krajinný plán Slovenska predmetom riadneho legislatívneho procesu.

Odôvodnenie:

Navrhujeme, aby príprava Krajinného plánu Slovenska prešla riadnym medzirezortným konaním za zachovania procesu a pravidiel vyplývajúcich zo zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Takýto postup považujeme za žiaduci už aj z dôvodu, keďže Krajinný plán Slovenska schvaľuje vláda Slovenskej republiky a jeho záväznú časť vydáva formou nariadenia vlády.

14. Zásadná pripomienka k čl. I., k §5

Odsek (5) navrhujeme preformulovať nasledovne:

(5)Krajinný plán Slovenska je záväzný pre obsah regionálneho krajinného plánu a jeho aktualizáciu. Krajinný plán Slovenska je podkladom pre Konceptiu územného rozvoja Slovenska a pre vypracovanie každej priestorovej plánovacej koncepcie ako aj každého plánovacieho a rozvojového dokumentu celoštátneho významu, ktorý má vplyv na krajinu.

15. Zásadná pripomienka k čl. I., k § 5 ods. 5

V nadväznosti na predchádzajúce pripomienky žiadame vypustiť v druhej vete slovo „záväzným“.

16. Zásadná pripomienka k čl. I., k §6 odsek 1

Odsek (1) navrhujeme preformulovať nasledovne:

„(1) Krajinný plán regiónu sa spracúva pre časť krajiny, spravidla pre územie najmenej jed-ného okresu. Na základe určenia obstarávateľa môže byť krajinný plán regiónu spraco-vaný aj pre územie povodia vodného toku, chránenej vodohospodárskej oblasti, chrá-nenej krajinnej oblasti, národného parku, pre územie s osobitým režimom starostli-vosti o územie národného alebo medzinárodného významu alebo pre územie inak špecificky vymedzenej časti krajiny.“

17. Zásadná pripomienka k čl. I., k §6 odsek 2, písm. e)

Odsek (2) e) navrhujeme preformulovať nasledovne:

„e) súbor opatrení, limitov a návrhov využívania krajiny na regionálnej úrovni na základe krajinnno-ekologických podmienok.“ (Pozn: ekologické využívanie krajiny je odborný nezmysel)

18. Zásadná pripomienka k čl. I., k §6 odsek 2, písm. f)

Odsek (2) f) navrhujeme preformulovať nasledovne:

„f) zásady a priority integrovaného manažmentu krajiny s režimom starostlivosti o krajinu na regionálnej úrovni vrátane priorit starostlivosti o jednotlivé krajinné typy a zdroje kra-jiny, a to z prírodného, ekologického a kultúrno-historického hľadiska v zmysle udržateľného rozvoja a využívania prírodných zdrojov krajiny,“

19. Zásadná pripomienka k čl. I., k §6 odsek 5

Odsek (5) navrhujeme preformulovať nasledovne:

(5)Krajinný plán regiónu je záväzný pre obsah miestneho krajinného plánu a jeho aktualizáciu a podkladom pre územné plány, projekty pozemkových úprav a pre vy-pracovanie pre všetky priestorové plánovacie koncepcie, plánovacie a rozvojové dokumenty, ktoré majú priamy alebo nepriamy vplyv na krajinu.“

20. Zásadná pripomienka k čl. I., k § 6 ods. 5

V nadväznosti na predchádzajúce pripomienky žiadame vypustiť v druhej časti vety slovo „záväzným“

21. Zásadná pripomienka k čl. I., k § 6 ods. 2 písm. c) a g)

Záväzná časť krajinného plánu regiónu má okrem iného obsahovať

☒ v písm. c) priestorový priemet záujmov a cieľov ochrany prírody a krajiny stanovený v regionálnom územnom systéme ekologickej stability a iných dokumentáciách ochrany prírody a krajiny, vymedzenie historických krajinných štruktúr, súčastí pamiatkového fondu a ďalších environmentálnych záujmov v starostlivosti o krajinu,

☒ v písm. g) priemet regionálneho územného systému ekologickej stability a iné ekologické siete,

Podľa prílohy č. 26 vyhlášky MŽP SR č.170/20021 Z.z. ktorou sa vykonáva zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov obsahuje regionálny územný systém ekologickej stability v návrhovej časti nasledovné údaje:

„NÁVRHOVÁ ČASŤ

5.Návrh regionálneho územného systému ekologickej stability

5.1.Návrh prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability (vrátane existujúcich, spresnenie prvkov nadregionálneho významu):

5.1.1 Biocentrá

5.1.2 Biokoridory

5.1.3 Ostatné ekostabilizačné prvky (interakčné prvky, genofondové plochy)

5.2. Návrh manažmentových opatrení zohľadňujúc aj identifikované riziká vyplývajúce zo zmeny klímy (návrh cieľových spoločenstiev, plošných a priestorových parametrov, návrh opatrení na skvalitnenie prvkov územného systému ekologickej stability, návrh opatrení na spriechodnenie bariér pre živočíchy)

5.3. Návrh opatrení na zvýšenie ekologickej stability krajiny

5.4. Návrh prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability na legislatívnu ochranu

5.5.Návrh opatrení pre územné plány (úpravy územných plánov, návrh regulatívov)“

Žiadame jednoznačne uviesť čo z regionálneho územného systému ekologickej stability obsahuje záväzná časť krajinneho plánu. Zároveň žiadame vysvetliť rozdiel medzi písm. c) a g).

22. Zásadná pripomienka k čl. I., k §7 odsek 5

Odsek (5) navrhujeme preformulovať nasledovne:

(5) Miestny krajinny plán je podkladom pre územný plán obce, územný plán mikroregiónu a územný plán zóny, projekty pozemkových úprav a pre vypracovanie pre všetky priestorové plánovacie koncepcie, plánovacie a rozvojové dokumenty, ktoré majú priamy alebo nepriamy vplyv na krajinu.

23. Zásadná pripomienka k čl. I., k § 7 ods. 5

V nadväznosti na pripomienku v bode 1 žiadame vypustiť slovo „záväzným“.

24. Zásadná pripomienka k čl. I., k § 10 písm. n)

Podľa § 10 písm. n) ministerstvo preskúma podnety a prípadné porušenie zákona postupuje dotknutým orgánom na ďalšie riešenie v zmysle osobitným predpisov. Z uvedeného textu nie je jasné aké podnety ministerstvo preskúma. Tiež nie je jasné porušenie akého zákona (návrhu zákon alebo iného zákona) postupuje ministerstvo na riešenie v zmysle osobitných predpisov. Uvedené ustanovenie je zmaťochné.

Postúpenie podania je riešené v § 20 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Ak má predkladateľ zákona na mysli prípady na ktoré sa nedá aplikovať ustanovenie § 20 zákona č. 71/1967 Zb. je potrebné to v navrhovanom ustanovení uviesť alebo ustanovenie vypustiť.

25. Zásadná pripomienka k čl. I., k § 11 písm. c)

Uvedené ustanovenie navrhujeme preformulovať nasledovne:

e) je dotknutým orgánom pri povoľovaní stavieb ak obec nemá územný plán obce a má miestny krajinny plán.

Odôvodnenie:

Podľa § 11 písm. c) návrhu zákona je okresný úrad dotknutým orgánom pri povoľovaní stavieb a činnosti z hľadiska hodnotenia vplyvov na krajinu. Pojem hodnotenie vplyvov na krajinu návrh zákona bližšie nešpecifikuje. Nie je jasné na základe akých podkladov bude okresný úrad vydávať stanovisko dotknutého orgánu pre povoľované stavieb (všetkých?) a činností (akých) z hľadiska vplyvov na krajinu. Návrh zákona nestanovuje povinnosti pre realizáciu akejkoľvek činnosti ani stavby z hľadiska vplyvu na krajinu, zákon len zavádza dokumentáciu krajinneho plánovania, ktorá sa má premietnuť do územnoplánovacej dokumentácie ďalších strategických a koncepčných materiálov ktorá má byť použitá pri povoľovaní stavieb, ak obec nemá územný plán alebo pre povoľovanie činnosti. Navrhujeme aby bol okresný úrad dotknutým orgánom len pri povoľovaní stavieb ak obec nemá územný plán, keďže on je kompetentný súlad s miestnym krajinným plánom posúdiť.

26. Zásadná pripomienka k čl. I., k §12 odsek 2

Odsek (2) navrhujeme preformulovať nasledovne:

(2) Spracovateľom je aj právnická osoba, ktorá vykonáva činnosti prostredníctvom spracovateľa, ktorý je zamestnancom právnickej osoby alebo osobou v inom pracovnoprávnom vzťahu alebo v obchodnoprávnom vzťahu k právnickej osobe a musí mať v predmete svojej činnosti alebo v štatúte činnosť v oblasti ekológie a environmentalistiky.

27. Zásadná pripomienka k čl. I., k §13 odsek 1, písm. c)

Odsek (1) c) navrhujeme preformulovať nasledovne:

c) má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa s prírodovedným, ekologicko-environmentálnym, lesníckym, poľnohospodárskym alebo krajinárskym zameraním a najmenej tri roky odbornej praxe v ochrane, plánovaní a manažmente krajiny alebo v spracovávaní dokumentácie ochrany prírody a krajiny alebo pri vypracovávaní všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v pozemkových úpravách.

28. Zásadná pripomienka k čl. I., k § 13 ods. 1 písm. c)

Dokumentáciu krajinneho plánovania budú môcť robiť len odborne spôsobilé osoby, ale 2 roky od účinnosti zákona sa za odborne spôsobilé osoby na spracovanie dokumentácie krajinneho plánovania považujú tie odborne spôsobilé osoby ktoré môžu podľa zákona o ochrane prírody spracovávať územné systémy ekologickej stability. Po dvoch rokoch budú ale uvedené osoby musieť získať odbornú spôsobilosť ktorú však môžu získať len ak absolvovali vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore zameranom na krajinne plánovanie. Odborne spôsobilé osoby pre spracovanie dokumentácie USES (§ 55 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny) musia mať vysokoškolské vzdelanie s prírodovedným, lesníckym alebo poľnohospodárskym zameraním. Znamená to, že v období od 1.1.2023 do 31.12.2024 môžu dokumentáciu krajinneho plánovania spracovávať osoby, ktoré nemajú vzdelanie v študijnom odbore zameranom na krajinne plánovanie ale od 1.1.2025 už nie. Navrhujeme dať možnosť získať odbornú spôsobilosť pre spracovávanie dokumentácie krajinneho plánovania aj pre osoby, ktoré spracovávali dokumentáciu krajinneho plánovania v období od 1.1.2013 do 31.12.2024 napr. doplnením nasledovného textu do § 13 ods. 1 písm. c) na konci sa vypúšťa čiarka a pripája sa nasledovný text: „alebo je odborne spôsobilou osobou podľa osobitného predpisu(17) na vyhotovenie dokumentov územného systému ekologickej stability a spracovávala dokumentáciu krajinneho plánovania podľa § 22 ods. 1 zákona“.

29. Zásadná pripomienka k spôsobu obstarávania a prerokovania dokumentácie krajinneho plánovania (§ 14 až § 19)

Ustanovenie §14 ods. 2 je proklamatívne a dáva príležitosť na rôzne výklady a postupy. V ďalšej časti síce ukladá návrh zákona povinnosť orgánom krajinneho plánovania pri obstarávaní dokumentácie krajinneho plánovania spolupracovať s dotknutými orgánmi, samosprávou a presne stanovuje postup tejto spolupráce, nezaoberá sa však pripomienkami vlastníka pozemkov, resp. vlastník je schovaný pod pojem verejnosť.

V týchto paragrafoch navrhujeme vyňať všetky procesné úkony súvisiace so strategickým environmentálnym hodnotením krajinnych plánov Z ustanovenia § 19 nie je jasné, či sa na proces aktualizácie dokumentácie krajinneho plánovania bude vzťahovať zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Táto skutočnosť nevyplýva jednoznačne ani z § 4 ods. 5 návrhu zákona o krajinnom plánovaní. Žiadame o doplnenie informácie o vzťahu týchto právnych predpisov do textu návrhu zákona.

Tým že dokumentácia krajinneho plánovania sa podľa § 4 ods. 5 návrhu zákona považuje za strategický dokument podlieha posudzovaniu jej vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. bude môcť svoje pripomienky uplatniť vlastník tiež len ako verejnosť. Vzhľadom k záväznosti dokumentácie krajinneho plánovania, skutočnosti že záväzná časť obsahuje návrhy a opatrenia ktoré môžu byť obmedzujúce aj pre vlastníka (správu, nájomcu) nehnuteľností na ktorých sa navrhujú, žiadame aby bol návrh záväznej časti krajinneho plánu regiónu a návrh záväznej časti miestneho krajinneho plánu oznámený aj vlastníkom (správcom nájomcom) nehnuteľnosti a aby mu bolo umožnené sa v stanovenej lehote k zásadám vyjadriť a následne aby boli jeho pripomienky prerokované a ich prípadné neakceptovanie odôvodnené.

30. Zásadná pripomienka k čl. I. k § 14 odsek 2

Do predmetného ustanovenia navrhujeme doplniť pojem „zainteresovaná strana“ v zmysle pripomienky k § 2 návrhu zákona. Znenie ustanovenia po zapracovaní pripomienky: „V rámci obstarávania dokumentácie krajinneho plánovania orgán krajinneho plánovania v spolupráci so spracovateľom vytvorí v procese spracovania krajinneho plánu podmienky na účasť širokej verejnosti, miestnych a regionálnych orgánov a zainteresovaných strán na definovaní a realizovaní krajinnych koncepcií.“

Odôvodnenie:

Podľa § 14 ods. 2 návrhu zákona o krajinnom plánovaní orgán krajinneho plánovania v rámci obstarávania dokumentácie krajinneho plánovania v spolupráci so spracovateľom vytvorí v procese spracovania krajinneho plánu podmienky na účasť iných strán, ktoré sú zainteresované na definovaní a realizovaní krajinnych koncepcií.

Máme za to, že pri krajinnych plánoch regiónov a miestnych krajinnych plánoch by mali byť už súčasťou spracovania dokumentácie aj konzultácie s fyzickými a právnickými osobami, ktorých vlastnícke práva alebo iné práva k pozemkom, vrátane susedných pozemkov, mohli byť návrhom dokumentácie krajinneho plánovania dotknuté. Právo uplatniť pripomienky k návrhu dokumentácie krajinneho plánovania je podľa návrhu zákona možné v procese posudzovania strategických dokumentov (SEA) podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zaangažovanie zainteresovanej strany už v procese spracovania dokumentácie krajiného plánovania by mohlo viesť k eliminácii pripomienok a zrýchleniu/zefektívneniu procesu SEA.

31. Zásadná pripomienka k čl. I. k § 19 odsek 3

Do prvej vety predmetného ustanovenia navrhujeme doplniť režim oznámenia prerokovania návrhu aktualizácie dokumentácie krajiného plánovania zainteresovanej strane. Navrhované znenie ustanovenia po zapracovaní pripomienky: „Orgán krajiného plánovania oznámi verejnosti prerokovanie návrhu aktualizácie dokumentácie krajiného plánovania zverejnením oznámenia najmenej na 30 dní na svojom webovom sídle a na úradnej tabuli a iným v mieste obvyklým spôsobom a doručení oznámenia zainteresovanej strane, v ktorom oznámi miesto a spôsob doručenia vyjadrenia a lehotu na vyjadrenie, ktorá nesmie byť kratšia ako 30 dní odo dňa zverejnenia oznámenia.“

Odôvodnenie:

Podľa § 14 ods. 2 návrhu zákona o krajinom plánovaní orgán krajiného plánovania v rámci obstarávania dokumentácie krajiného plánovania v spolupráci so spracovateľom vytvorí v procese spracovania krajiného plánu podmienky na účasť iných strán, ktoré sú zainteresované na definovaní a realizovaní krajiných koncepcií. Efektívna účasť zainteresovaných strán na aktualizácii dokumentácie krajiného plánovania nie je možná bez prístupu k informácii o začatí tohto procesu. Z tohto dôvodu navrhujeme doplniť povinnosti orgánu krajiného plánovania o doručenie predmetného oznámenia zainteresovaným stranám

32. Pripomienka k § 22 ods. 2, 3 a 4

Zákon nestanovuje dokedy musia byť nové dokumenty krajiného plánovania obstarané a schválené, hovorí len že do doby ich schválenia sa za Krajiný plán Slovenska považuje Generel USES, za krajiný plán regiónu R- USES a za miestny krajiný plán M - USES. Tieto dokumenty s výnimkou Generelu USES, ktorý schvaľuje vláda SR, neprešli žiadnym pripomienkovým konaním. Boli len prerokované s dotknutými orgánmi štátnej správy. Z iniciatívy obstarávateľa boli niektoré prerokované s obcou. Málokteré regionálne a miestne územné systémy ekologickej stability boli schválené, keďže proces ich schvaľovania neupravuje zákon. Prehľad o stave schvaľovania USES je prístupný na file:///C:/Users/Anna/Downloads/Zoznam%20RUSES%20(1).pdf Z 50 spracovaných USES je schválených 7.

Postup prerokovania USES je upravený v § 55 ods. 20, 21 a 25 zákona č. 543/2002 Zz. o ochrane prírody a krajiny. Keďže absentuje možnosť aby sa k USES v procese jeho prerokovania a schvaľovania vyjadril vlastník (správca, nájomca) je uvedená dokumentácia len podkladom pre vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie . Ak má uvedená dokumentácia USES na neurčitú dobu nahradiť dokumentáciu krajiného plánovania, ktorá je záväzným podkladom pre mnohé činnosti a ďalšie dokumentácie žiadame v zákone upraviť dodatočné prerokovanie a schválenie vypracovaných dokumentácii R -USES a M-USES ktoré majú byť náhradou za dokumentáciu krajiného plánovania s vlastníkmi (správcami, nájomcami) a obcou.

33. Zásadná pripomienka k článku III. Bodu 1.

Vo vzťahu k prerokovaniu dokumentácie USES navrhujeme napr. doplniť nový novelizačný bod s nasledovným textom
☐ V § 54 ods. 20 v tretej vete za slová „Návrh programu starostlivosti o chránené územie“ vložiť slová „a návrh dokumentov územného systému ekologickej stability podľa ods. 10 b) a c)“ a v štvrtej vete sa 3 krát za slová „chránené územie“ vkladajú slová „a návrh dokumentov územného systému ekologickej stability podľa ods. 10 b) a c)“.

Odôvodnenie:

Uvedeným ustanovením sa novelizuje zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny tak, že dokumentácia územného systému ekologickej stability sa stáva záväzným podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie. Ako sme už uviedli v bode 12, v zákone č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny je upravený proces prerokovania dokumentácie USES iba s dotknutými orgánmi štátnej správy a občianskymi združeniami. Absentuje proces prerokovania s vlastníkom (správcom, nájomcom) pozemkov, obcou a inými dotknutými subjektami (napr. správcami sietí, správcami povodia, podnikateľskými subjektami, ktoré môžu byť navrhovanými opatreniami dotknuté). Zákon vôbec nerieši proces schvaľovania dokumentácie R-USES a M-USES. Dokument, ktorý nemá zákonný spôsob prerokovania a schvaľovania sa nemôže považovať za záväzný dokument. Žiadame v zákone upraviť prerokovanie dokumentácie USES aj s valníkmi (správcami, nájomcami) dotknutých pozemkov obcou ako aj spôsob

schvaľovania uvedenej dokumentácie napr. rozhodnutím podľa zákona č. 71/1967 Zb. alebo všeobecne záväzným právnym predpisom.

34. Zásadná pripomienka k čl. VII

Návrh zákona o krajinnom plánovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) predkladá do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „ministerstvo“) v intencích s cieľmi Plánu obnovy a odolnosti SR - komponent 05 Adaptácia na zmenu klímy, Stratégie environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 a v súlade s Legislatívnymi úlohami vlády. Návrh zákona má vytvoriť legislatívny rámec integrovaného manažmentu krajiny v súlade s Európskym dohovorom o krajine. Podľa dôvodovej správy je predkladaný v nadväznosti na nové právne predpisy v oblasti stavebného plána – zákon o územnom plánovaní a zákon o výstavbe, ktoré sú založené na iných postupoch. Zákon o krajinnom plánovaní sa pripravuje vo väzbe na tieto právne predpisy. Práve zákon o krajinnom plánovaní je založený na skutočnosti, že existujú odborné plány, koncepcie analýzy, ktoré budú podkladom pre obstaranie územnoplánovacej dokumentácie. Tieto územnoplánovacie dokumentácie, ktoré sú založené na stanovovaní funkčného využitia územia a priestorovej regulácii nemajú priestor pre vytváranie návrhov na stanovovanie limitov, zásad a najmä opatrení pre zachovanie a udržanie charakteristických črt krajiny, ku ktorým sme sa zaviazali podpisom Dohovoru o krajine Rady Európy.

Vzhľadom k tomu, že zákon má nadobudnúť účinnosť 1.1.2023 je tvrdenie o jeho nadväznosti na nový zákon o výstavbe (č. 201/2022 Z.z.)e, ktorý nadobudne účinnosť 1.4.2024 a zákon o územnom plánovaní (č. 200/2022 Z.z.) ktorý tiež nadobudne účinnosť 1.4.2024 zmaťočné, čoho dôkazom sú aj odvolávky na platný právny stav, ktorým je zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku.

Dávame na zváženie zosúladienie účinnosti návrhu zákona so zákonom č.100/2022 Z.z. o územnom plánovaní.

35. Zásadná pripomienka k návrhom vykonávacích predpisov

Priložené vyhlášky požadujeme prepracovať v zmysle predložených pripomienok a dať na samostatné medzirezortné pripomienkové konanie.

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/126>